

ՄՇԼԿ

Ա. Մ. Եգեկեան

Ա. Մ. Եղեկեան

ԽՈՆԵՐԱՐՈՒՄԵՆԻ ԿՈՐՈՒՍՏԸ

Մենք հաշվարկել ենք ընթերցողներին, որ քաղաքում մեծ տեղի ունեցավ մի սոսկալի ջարդ չհասցրելու համար, որովհետև անհրաժեշտ էր մեծ և կոտորված առևտրի քան 100,000 գումար ունենալ:

Այսպիսով մենք շարունակելով ժողովի տեղեկությունները և համոզվելով, որ մեր ցույց տուած թիւը շատ փոքր է և որ քաղաքի առևտրի մեծ է եղել քանակով և առևտրի ընդարձակ տարածություններով:

Ոչխարների ջարդը, սկսած թիֆլիսից հասնել է մինչև Եկատերին կողմերը, Կուր գետի երկու ափերն էր:

Թուշերի խաշնդներից հազարավոր կենդանիներ կոտորվել են, աղբաբայանքով և բռնակալ հարուստ ոչխարատերերին:

Հաշվելով բոլոր կոտորածները՝ պետք է գուցե այն եզրակացությունները, որ ոչխարների ջարդը իսկ է մեր անասնապահներից մոտ 200,000 գումար ունենալ:

II

Մեր ստացած տեղեկություններից քաղաքում ենք հետևելով:

Լազարի գաւառի բոլոր մասերում եղել է ոչխարների ջարդ, որը առևտրի և եղել տալիս էր շրջանում, ձմեռը անցնում, և համեմատաբար առևտրի թիւը լինելով անհնարելի:

Գանձակի գաւառի Շամբորի կողմերում, զլաւորներում, կոտորածը եղել է սաստիկ: Համեմատաբար առևտրի թիւը շատ քիչ էր:

Ռուսթեմի (Սլավոնկայի և միւսների) շրջանում կոտորածը եղել է թոյլ: Լազարի գաւառի Կուր գետի ոչխարատերերը (օրինակ Ս. Տեր-Բարսեղյանի և միւսների) կողմերից են իրանց ոչխարների մեծագույն մասը: Նոյնը հազարավոր էին Բաւան, Սեֆար և Բարսեղյան գետերի մասին: Սեֆար գետի Յովակիմ քանանայի 260 գումար ունենալից հետո է միայն 60 հաւա:

Նոյն տեսակի տեղեկություններ ստացվել են և Բորչալուի գաւառի մի քանի գիւղերից:

III

Թէ ինչպէս է առաջացել ոչխարների կոտորածը՝ մինչև այժմ չէ պարզվել զբաղւած կերպով:

Մի քանի գիւղերում, ուր արտադրողները վառ են եղել և ոչխարները նոյն, անասնապահները վերագրում են ոչխարների ջարդը նրանց վատթիւրության և նիւարութեան: Բայց այդ հանգամանքը չէ եղել պատճառը ջարդի: Նա միայն կարող էր նպաստաւոր պայման առաջացնել հիւանդութեան տարածման համար:

Իսկ պահանջն է այն տեղերը, ուր ոչխարները եղել են շատ քիչ և պարարտ և դարձեալ ենթարկվել են ջարդի:

Միւսները բացատրում են հիւանդութեանը զարնանց ցրտերով և ձիւներով, որոնցից ոչխարները ստացել են թոքերի հիւանդութիւն: Իսկ առևտրի տարածված կարծիքն է, որ առաջ է եկած եղել մի անսանձ հիւանդութիւն: Անասնաբույժներից մի քանիսն կարծիքով, այդ հիւանդութիւնը եղել է սեպտիկային:

Ոչխարների մորթիւոց և անդամահատելուց յետոյ Լազարի գաւառի գիւղացիները նկատել են, որ ոչխարների լեղին ուռած է, իսկ սև լիւարը սպիտակացել է:

Ա. Բ.

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԵՐԸ ԿՈՐՈՒՍՏԸ

Թիֆլիսում, ուստայ կուրիայի ընտրողների կուսակցական կազմը վերջնականապէս պարզվեց: Ընտրողները, որոնք իրանց ամենամեծից կուսակցութիւնն են համարում, թիֆլիսում, սապարեզ են գալիս բոլորովին անկախ, ոչ մի խմբակի հետ համաձայնութիւն չը կապելով: Նրանք արդէն կազմել են իրանց թիկնաժողովները, որոնք մէջ կան նաև այնպիսի Էստիկներ, որոնք կազմակերպութեան մէջ չը կան: Ընտրողները յոյս ունեն յաղթութիւնը տանել հենց առաջին ընտրութիւններին: Եթէ, ծայրայեղ դեպքում, կուսակցութեան թիկնաժողովները չեն ստանալ ձայները լայնարձակ մեծ թիւ, այն դեպքում զուգարկութեան ժամանակ Էստիկները համաձայնութիւն կը կապեն:

Էստիկների դէմ յանդիման կանգնած է «ուստայ» մարդկանց դաշնակցութեան և հայրենասիրական ընկերութեան բոլորը: Այս բոլորի յարգում է արանդատներին մի մասը:

Ինքնուրոյն կերպով ապագիւղ է գալու նաև առաջագիծական ընտրողների խմբակը բաղկաւորների և մօլդաւանների հետ միասին, այս խմբակը իբրեւ թիկնաժողովները առաջարկում է Ն. Օստրոգոյանին, Ի. Սիմոնովին, Ա. Կազակովին, Մ. Վեյսբոլդովին, Ի. Սամոյլովին, Վ. Վասիլևին, Ա. Մալախովին, Ս. Միսնիկին, Վ. Լիմարիկին, Լ. Սոկոլովին և Օսկար Վոլոֆին:

Իուշէթ քաղաքում մասը հողատերերի նախնական համագումարը չէ կայացել ընտրողների բացակայութեան պատճառով:

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԵՐԻ ՇՈՒՐՁԸ

Նոր-Բաղաթա, սեպտեմբերի 11-ին Պետական Դումայի պատուիրակների ընտրութեան ժամանակը մտնում է: Երևանի պ. նահանգապետը այդ ընտրութիւնը նշանակել է սեպտեմբերի 23-ին մեղանում: Բաղաթալի վարչութեան մէջ արդէն կազմված են ընտրողների անուանացուցակները: Բայց հակառակ անցնալ ընտրութիւնների քանակութեան, այս տարի մեր քաղաքը՝ գաւառի հետ միասին՝ հարկի անցնալ տարւոյ ընտրութիւնները կէտ տա: Օրինակ, Նոր-Բաղաթաի մարզը գաւառից անցնալ տարի պատուիրակ ընտրվելիք թիւ մուլքադարներից և թէ միւս դասակարգերից 8 հոգի, այն ինչ այս տարի դրանց թիւը սահմանափակված է 4-ով: Ինչպէս յայտնի է, այս տարի մեր պատուիրակները նշանակալից համար ընտրութեան պատգամաւոր ընտրութեանը մասնակցելու համար դիմաւոր են Գանձակ, այլ ոչ Երևան, ինչպէս անցնալ տարի էր, քանի որ Երևանը և Գանձակը միասին տալու են մի պատգամաւոր:

Լուր է պատոււ, որ մեր կուսակցականները մասնակցելու չեն ընտրութիւններին, այլ բոլորովին ենթարկելու իրանց կողմից, քանի որ ոչ մի արդիւնք չեն տեսել ուսուսական պարալիզմից: Իուշէ նրանց մտադրութիւնը առևտրի նպատակաւ ընտրութեանը առևտրի առևտրի և առևտրի հիմնաւոր կերպով, առաջ առելով հիմա ընտրութիւնները թէ պատուիրակների և թէ պատգամաւորների վերաբերմամբ, Այս թէ ոչ, ինչպէս շատերն են նկատում, ինչ միտք ունի ամեն տարի իրար գլխով դիպելու մարդիկ ժողովի, ժողովրդին ծախսերի տակ գցել, ընտրութիւն կատարել, յոյսերով մարդիկ:

Է, ինչ որ ամիսներ առաջ չեղանք ենք, և նոյնն էլ կը մնայ դեռ երկար ժամանակ: Մարդիկ անսահման ամբողջականութիւնը (զեմալագիւն) որ մի ժամանակ տէր էր մարզը՝ Պարսկաստանի, համովկովով որ երկրի այդպիսի ընթացքը դեպի կրուստ է առաջնորդում իրան, քիչ տեղի է տուել կուսակցութեան, և մի ժամանակ ժողովրդը՝ իր ատկութեան արժանացած մարմնով՝ մարմնով այժմ թաւրդի և մարզը՝ Ասորի-պատականի կառավարչական է: Վիստունը Եսաիք՝ պահանջող ժողովրդին և մէջիւսին Եսաիք ուղարկել է մի ամբողջարարալ կազմով Ղուրան: Մենք այժման յոռետես ենք դեպի պարսիկ ժողովրդը, ուր նոյն իսկ ժողովրդի ցանկացած «Գանձակ Եսաիք» Շահից արված էլ տեսնենք, չենք հաստատել որ դործականի մէջ այդ «Գանձակ» հնարաւոր լինի գործադրել, որովհետեւ բազմաթիւ պահանջները, որ Պարսկաստանը մարդ չունի: Մի պետութեան մէջ, ուր տարրական դպրոցներ անգամ գոյութիւն չունեն, հրաշք պիտի լինի, եթէ գիտակցել հասարակութեան գոյութիւն ունենալ: Մեր կարծիքով, պիտի բաւականապէս նրանով, ինչ որ ուզում է առաջնորդները, ներկայումս այդ էլ քիչ է: Պարսկաստանի համար Այրալիսի ներկայ անդիմադրելի կըրտել պիտի մասնէ Պարսկաստանի ապագան, որի նշանները ակնհայտ են, կըրցել Ուրմիայի գաւառի թիւրքական առաջնապետութեանը:

II

Երկու ամիս առաջ քաղաքի մի խոլ անկիւնում, մի հիւրանոցում, առևտրի ճիւղը կը լինէր սակի խաղաղարարում կամ ճորտագործարարում, վարպետի սպանված դր: Արդիւնք մի հայ երկաթագործ: Սպանութեան տեղը հաւանքեղին շատ հայեր, և յայտնվեց, որ սպանութիւնը մի քանի հո-

կերակրել և վերջը ոչ մի արդիւնք չունենալ: Իսկ իրաւ որ ցուալի է:

Շուտով լինելու է նաև մեր հասարակութեան գաղափարների ընտրութիւնը: Երկու ամիս քաղաքի Գեորգիի գիւղական հասարակութեան գլխավոր անտուրների ընտրութիւնը նշանակված է ամսին 18-ին: Թիկնաժողովներն են համարվում թէ այժման քաղաքագործները՝ Մեղիքանցը և թէ նախկին տանտուերի կանցիլատը՝ Մանասարեանը և թէ ուրիշ կողմնակի և չէզոք անձինք, որոնք զանազան ներկայի և աննկերի միջնորդներով իրանց կողմը դրաւելով գիւղականներին՝ կամենում են աչք ի գալլի պաշտօնը իրանց ձեռքը գցել: Այս, թիկնաժողովը հասարակական պաշտօնականի համար, մասնաւոր գաղափարի համար, շատ են հրապարակ նետում և վաւում տեսնով ցոյց են տալիս իրանց պարտականութիւնը՝ ծառայելու իր թէ գիւղական անտէր հասարակութեան, բայց ցույց ստիչ պետք է լինի որ նրանցից շատերը ոչ թէ ցանկութեան ունեն ճշմարտապէս, անաչառ կերպով ծառայել հասարակութեան շահերին, այլ միայն նրանց անորոշակի գործում է ժողովրդի փողերը, ինչպէս և ստացումները դէմ, ուրիշ խօսքով, ու որ միգրանտ ցանկութեան է լինի հասարակութեան դատաւոր, գիւղական գործիչ, քաղաքագործ, տանտուէր և այլն, նրանք մեր խեղճ ու կրակ ժողովրդին կեղծեցնում ձգտումով են ցանկանում այդ պաշտօնները ստանձնել: Երանց նշանակութիւնը նրանք և ոչ մի կերպով չեն կարողանում հասկանալ: Բայց ցանկալի է, որ այս առաջիկայ ընտրութիւնները գտնէ կատարել լինի խելացի և մտածված, առաստաղի բոլոր ընտրելիքների վերաբերում խմբակ, լինեն նրանք թէ Պետական Դումայի համար և թէ գիւղական հասարակութիւնների, այդ միևնոյն է:

Գ.

Ս. Միսնիս

ԿՈՒՄԱՆԴԱՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Մօտ ժամանակներս «Товарище» լրագրի մէջ ապագրված էր Պիտանովի «Անիմա երկու» վերնագրով պատասխանը դած յօդուածի առիթով: Պիտանովի նամակը գալովից է առաջ բերել սոց-դեմոկրատների մեծամասնական շրջանում և քննարկութեան նիւթ է դարձել կուսակցութեան կենտրոնական կոմիտեի մեծամասնական անդամներից մէկը առաջարկել է նոյն իսկ հեռացնել Պիտանովին կուսակցութիւնից: Բայց այդ առաջարկութեանը համար ընտրութեան չէ հանդիմանել: Կենտրոնական կոմիտեի միջոցով, «Товарище» լրագրի առիթով, որոնք է մի թոռնիկով բացատրել Պիտանովի անկողնակալ վարժանքը: Փառքաւանակները այդ առիթով տարբեր կարծիք են յայտնել:

Մօտ ժամանակներս սահմանադրութեան վերաբերող կոմիտեի թերթիկները էր ուղարկել կուսակցութեան բոլոր անդամներին՝ առաջարկելով յայտնել Պետական Դումայի ուղարկելու համար ցանկալի թիկնաժողովները անունները: «РБС» լրագրի այժմ հաղորդում է, որ կուսակցութեան անդամներից արդէն ստացված են պատասխանները: Անդամների մեծ մասը ցանկալի է համարում առաջարկել Պ. Ն. Միլիկովին, Յ. Ի. Բոգդանովին, Ն. Ն. Կուսկովին, Ի. Վ. Հեմսերին և Ա. Մ. Կոլիբալինի թիկնաժողովները:

Գ. Ս. Միսնիս

ԿՈՒՄԱՆԴԱՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Մօտ ժամանակներս «Товарище» լրագրի մէջ ապագրված էր Պիտանովի «Անիմա երկու» վերնագրով պատասխանը դած յօդուածի առիթով: Պիտանովի նամակը գալովից է առաջ բերել սոց-դեմոկրատների մեծամասնական շրջանում և քննարկութեան նիւթ է դարձել կուսակցութեան կենտրոնական կոմիտեի մեծամասնական անդամներից մէկը առաջարկել է նոյն իսկ հեռացնել Պիտանովին կուսակցութիւնից: Բայց այդ առաջարկութեանը համար ընտրութեան չէ հանդիմանել: Կենտրոնական կոմիտեի միջոցով, «Товарище» լրագրի առիթով, որոնք է մի թոռնիկով բացատրել Պիտանովի անկողնակալ վարժանքը: Փառքաւանակները այդ առիթով տարբեր կարծիք են յայտնել:

Մօտ ժամանակներս սահմանադրութեան վերաբերող կոմիտեի թերթիկները էր ուղարկել կուսակցութեան բոլոր անդամներին՝ առաջարկելով յայտնել Պետական Դումայի ուղարկելու համար ցանկալի թիկնաժողովները անունները: «РБС» լրագրի այժմ հաղորդում է, որ կուսակցութեան անդամներից արդէն ստացված են պատասխանները: Անդամների մեծ մասը ցանկալի է համարում առաջարկել Պ. Ն. Միլիկովին, Յ. Ի. Բոգդանովին, Ն. Ն. Կուսկովին, Ի. Վ. Հեմսերին և Ա. Մ. Կոլիբալինի թիկնաժողովները:

Գ. Ս. Միսնիս

ԿՈՒՄԱՆԴԱՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Մօտ ժամանակներս «Товарище» լրագրի մէջ ապագրված էր Պիտանովի «Անիմա երկու» վերնագրով պատասխանը դած յօդուածի առիթով: Պիտանովի նամակը գալովից է առաջ բերել սոց-դեմոկրատների մեծամասնական շրջանում և քննարկութեան նիւթ է դարձել կուսակցութեան կենտրոնական կոմիտեի մեծամասնական անդամներից մէկը առաջարկել է նոյն իսկ հեռացնել Պիտանովին կուսակցութիւնից: Բայց այդ առաջարկութեանը համար ընտրութեան չէ հանդիմանել: Կենտրոնական կոմիտեի միջոցով, «Товарище» լրագրի առիթով, որոնք է մի թոռնիկով բացատրել Պիտանովի անկողնակալ վարժանքը: Փառքաւանակները այդ առիթով տարբեր կարծիք են յայտնել:

Մօտ ժամանակներս սահմանադրութեան վերաբերող կոմիտեի թերթիկները էր ուղարկել կուսակցութեան բոլոր անդամներին՝ առաջարկելով յայտնել Պետական Դումայի ուղարկելու համար ցանկալի թիկնաժողովները անունները: «РБС» լրագրի այժմ հաղորդում է, որ կուսակցութեան անդամներից արդէն ստացված են պատասխանները: Անդամների մեծ մասը ցանկալի է համարում առաջարկել Պ. Ն. Միլիկովին, Յ. Ի. Բոգդանովին, Ն. Ն. Կուսկովին, Ի. Վ. Հեմսերին և Ա. Մ. Կոլիբալինի թիկնաժողովները:

Գ. Ս. Միսնիս

ԿՈՒՄԱՆԴԱՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Մօտ ժամանակներս «Товарище» լրագրի մէջ ապագրված էր Պիտանովի «Անիմա երկու» վերնագրով պատասխանը դած յօդուածի առիթով: Պիտանովի նամակը գալովից է առաջ բերել սոց-դեմոկրատների մեծամասնական շրջանում և քննարկութեան նիւթ է դարձել կուսակցութեան կենտրոնական կոմիտեի մեծամասնական անդամներից մէկը առաջարկել է նոյն իսկ հեռացնել Պիտանովին կուսակցութիւնից: Բայց այդ առաջարկութեանը համար ընտրութեան չէ հանդիմանել: Կենտրոնական կոմիտեի միջոցով, «Товарище» լրագրի առիթով, որոնք է մի թոռնիկով բացատրել Պիտանովի անկողնակալ վարժանքը: Փառքաւանակները այդ առիթով տարբեր կարծիք են յայտնել:

Մօտ ժամանակներս սահմանադրութեան վերաբերող կոմիտեի թերթիկները էր ուղարկել կուսակցութեան բոլոր անդամներին՝ առաջարկելով յայտնել Պետական Դումայի ուղարկելու համար ցանկալի թիկնաժողովները անունները: «РБС» լրագրի այժմ հաղորդում է, որ կուսակցութեան անդամներից արդէն ստացված են պատասխանները: Անդամների մեծ մասը ցանկալի է համարում առաջարկել Պ. Ն. Միլիկովին, Յ. Ի. Բոգդանովին, Ն. Ն. Կուսկովին, Ի. Վ. Հեմսերին և Ա. Մ. Կոլիբալինի թիկնաժողովները:

Գ. Ս. Միսնիս

ԿՈՒՄԱՆԴԱՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Մօտ ժամանակներս «Товарище» լրագրի մէջ ապագրված էր Պիտանովի «Անիմա երկու» վերնագրով պատասխանը դած յօդուածի առիթով: Պիտանովի նամակը գալովից է առաջ բերել սոց-դեմոկրատների մեծամասնական շրջանում և քննարկութեան նիւթ է դարձել կուսակցութեան կենտրոնական կոմիտեի մեծամասնական անդամներից մէկը առաջարկել է նոյն իսկ հեռացնել Պիտանովին կուսակցութիւնից: Բայց այդ առաջարկութեանը համար ընտրութեան չէ հանդիմանել: Կենտրոնական կոմիտեի միջոցով, «Товарище» լրագրի առիթով, որոնք է մի թոռնիկով բացատրել Պիտանովի անկողնակալ վարժանքը: Փառքաւանակները այդ առիթով տարբեր կարծիք են յայտնել:

Մօտ ժամանակներս սահմանադրութեան վերաբերող կոմիտեի թերթիկները էր ուղարկել կուսակցութեան բոլոր անդամներին՝ առաջարկելով յայտնել Պետական Դումայի ուղարկելու համար ցանկալի թիկնաժողովները անունները: «РБС» լրագրի այժմ հաղորդում է, որ կուսակցութեան անդամներից արդէն ստացված են պատասխանները: Անդամների մեծ մասը ցանկալի է համարում առաջարկել Պ. Ն. Միլիկովին, Յ. Ի. Բոգդանովին, Ն. Ն. Կուսկովին, Ի. Վ. Հեմսերին և Ա. Մ. Կոլիբալինի թիկնաժողովները:

Գ. Ս. Միսնիս

ԿՈՒՄԱՆԴԱՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Մօտ ժամանակներս «Товарище» լրագրի մէջ ապագրված էր Պիտանովի «Անիմա երկու» վերնագրով պատասխանը դած յօդուածի առիթով: Պիտանովի նամակը գալովից է առաջ բերել սոց-դեմոկրատների մեծամասնական շրջանում և քննարկութեան նիւթ է դարձել կուսակցութեան կենտրոնական կոմիտեի մեծամասնական անդամներից մէկը առաջարկել է նոյն իսկ հեռացնել Պիտանովին կուսակցութիւնից: Բայց այդ առաջարկութեանը համար ընտրութեան չէ հանդիմանել: Կենտրոնական կոմիտեի միջոցով, «Товарище» լրագրի առիթով, որոնք է մի թոռնիկով բացատրել Պիտանովի անկողնակալ վարժանքը: Փառքաւանակները այդ առիթով տարբեր կարծիք են յայտնել:

Մօտ ժամանակներս սահմանադրութեան վերաբերող կոմիտեի թերթիկները էր ուղարկել կուսակցութեան բոլոր անդամներին՝ առաջարկելով յայտնել Պետական Դումայի ուղարկելու համար ցանկալի թիկնաժողովները անունները: «РБС» լրագրի այժմ հաղորդում է, որ կուսակցութեան անդամներից արդէն ստացված են պատասխանները: Անդամների մեծ մասը ցանկալի է համարում առաջարկել Պ. Ն. Միլիկովին, Յ. Ի. Բոգդանովին, Ն. Ն. Կուսկովին, Ի. Վ. Հեմսերին և Ա. Մ. Կոլիբալինի թիկնաժողովները:

Գ. Ս. Միսնիս

ԿՈՒՄԱՆԴԱՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Մօտ ժամանակներս «Товарище» լրագրի մէջ ապագրված էր Պիտանովի «Անիմա երկու» վերնագրով պատասխանը դած յօդուածի առիթով: Պիտանովի նամակը գալովից է առաջ բերել սոց-դեմոկրատների մեծամասնական շրջանում և քննարկութեան նիւթ է դարձել կուսակցութեան կենտրոնական կոմիտեի մեծամասնական անդամներից մէկը առաջարկել է նոյն իսկ հեռացնել Պիտանովին կուսակցութիւնից: Բայց այդ առաջարկութեանը համար ընտրութեան չէ հանդիմանել: Կենտրոնական կոմիտեի միջոցով, «Товарище» լրագրի առիթով, որոնք է մի թոռնիկով բացատրել Պիտանովի անկողնակալ վարժանքը: Փառքաւանակները այդ առիթով տարբեր կարծիք են յայտնել:

Մօտ ժամանակներս սահմանադրութեան վերաբերող կոմիտեի թերթիկները էր ուղարկել կուսակցութեան բոլոր անդամներին՝ առաջարկելով յայտնել Պետական

Электротечатня «ЭКОНОМІЯ» АВАКЪ МУГДУСІАКОВЪ СЪ С-МИ.